

IN MEMORIAM KARL SCHUHMANN (1941 -- 2003)

S istým oneskorením nás zastihla správa o úmrtí vynikajúceho fenomenológa nemeckého pôvodu, profesora dejín novovekej a súčasnej filozofie na Univerzite v Utrechte vo veku nedožitých 62 rokov. Spomienka na osobné stretnutie s ním v r. 1992 v Amsterdame, ktorú táto správa vyvolala, však nijako nenaznačovala prítomnosť zákernej choroby, ktorá napokon zvíťazila...

Jeho akademická dráha je späť od začiatku do konca s Husserlovým archívom v Lovani, počnúc r. 1967. Vo svojej neúnavnej výskumnej a edičnej činnosti v archíve neprestal ani po menovaní za profesora v Utrechte v r. 1974. Nebol však len vydavateľom Husserlovej pozostalosti (*Nachlass*), zaslúžiac sa najmä o nové kritické vydanie "Ideen I", ktoré nahradilo "redakciu" W. Biemela z r. 1950. Toto vydanie predchádzala historicko-analytická monografia o danom diele. Vydavatelia a skúmatelia Husserlovho diela Schuhmannovi vďačia aj za dva dnes už neodmysliteľné nástroje, ktorými sú kronika a korešpondencia E. Husserla.

Zostaňovanie tejto korešpondencie ho priviedlo aj do bývalého Česko-Slovenska s cieľom pátrať po tamojších Husserlových korešpondentoch – pisateľa týchto riadkov tiež požiadal o pomoc v tomto smere. V prvom rade do úvahy prichádzal "Privatdozent" T. G. Masaryk, tuteur študenta Husserla vo Viedni. O ich vzťahu napíše pri tej príležitosti aj obsiahlu stať. A keď sme v rámci grantu prejavili záujem o Husserlov "Briefwechsel", ktorého zakúpenie by si v dnešných podmienkach nemohla dovoliť ani knižnica, osobne a veľkoryso sa pričínil o zaslanie všetkých 10-ich zväzkov, ktoré sú prístupné v Knižnici FÚ SAV. Preto musí byť táto spomienka aj ďakovnou.

Svoju výskumnú činnosť nezameral len na Husserla, ale sprístupnil aj diela fenomenológov tzv. Mníchovskej školy, Pfändera a Reinacha, ako aj Husserlových predchodcov Bolzana, Fichteho a Brentana. Ale stal sa aj medzinárodne uznávaným vydavateľom a znalcom diela T. Hobbesa.

Mýlili by sem sa, keby sme v Schuhmannovi videli len historika filozofie, čoho dôkazom sú monografie venované pojmu sveta a politickej filozofii u zakladateľa fenomenológie. A posmrtno vydaný výber z jeho statí z fenomenológie, ktorý pripravoval, je zasvätený pojmu intencionality, indickej filozofii, pôvodu teórie rečových aktov u mníchovských fenomenológov, pozadiu pojmu "fenomenológie" a Daubertovej kritike Heideggera.

Na záver treba konštatovať, že bez bádateľskej osobnosti formátu K. Schuhmanna by kritické vydanie Husserlových *Zobraných spisov* nemalo úroveň ani kvalitu, ktoré má.

Jozef Sivák